https://farid.ps/articles/the_return_of_the_palestinian_hostages/fi.html

Palestiinalaisvankien palautus

Aseleposopimuksen seurauksena Israel aloitti palestiinalaisvankien ja vainajien ruumiiden palauttamisen Gazaan. Vastaanotettu kuitenkin järkytti jopa kokeneita lääkäreitä ja siviilipuolustustyöntekijöitä paikan päällä. Sekä elävien että kuolleiden kunto paljasti kauhistuttavan kuvion väärinkäytöstä, kidutuksesta ja mahdollisista laittomista teloituksista. Kontekstissa, jossa kansainvälisiltä tarkkailijoilta on evätty pääsy ja riippumaton oikeuslääketieteellinen tutkimus on estetty, palestiinalaisten lääketieteen ammattilaisten todistukset, valokuvat ja ensikäden dokumentaatio tarjoavat selkeimmän ikkunan siihen, mitä tapahtui suljettujen porttien takana.

Elävät: Laihtuminen, silpominen ja psyykkinen romahdus

Palautettujen elävien vankien joukossa oli yksilöitä, jotka olivat vakavassa fyysisessä ja psyykkisessä heikkenemistilassa. Monet olivat näkyvästi laihtuneita, kantamallaan luurankomaisia ääriviivoja pitkäaikaisen nälkiintymisen tai kalorivajeen vuoksi. Silminnäkijät kuvasivat miesten “tuhatmetriset katseet”, jotka olivat selvästi kärsineet pitkäaikaisesta eristyksestä, nöyryytyksestä tai traumasta. Useilla entisillä vangeilla puuttui raajoja – joissakin tapauksissa niiden oli raportoitu amputoidun hoitamattomien haavojen, infektioiden tai pitkäaikaisen kahlehtimisen aiheuttamien vammojen vuoksi. Toiset palautettiin silmät poistettuina, kasvot epämuodostuneina tai sormet mustuneina nekroosin vuoksi, merkkejä, jotka ovat yhteneviä tiukasti sidottujen kahleiden kanssa, jotka katkaisivat verenkierron pitkiä aikoja.

Eräässä laajasti levinneessä kuvassa palautettu vanki istuu pyörätuolissa, sokeana ja jalattomana, symbolina vankeuden aiheuttamasta korjaamattomasta vahingosta. Hänen kehonsa kertoo tarinan, jota mikään lausunto ei voi pyyhkiä pois.

Ruumiit: Todisteita väärinkäytöstä, kidutuksesta ja teloituksesta

Yhtä häiritsevä, ellei vieläkin enemmän, oli Israelin palauttamien palestiinalaisruumiiden kunto. Nämä eivät olleet nimettömiä, mädäntyneitä jäänteitä; ne olivat suurelta osin ehjiä ruumiita, joista monilla oli selviä merkkejä ihmisen aiheuttamista traumoista. Gazan lääkintähenkilöstö raportoi, että ruumiita oli säilytetty jäähdytysyksiköissä, mikä hidasti hajoamista – tosiasia, joka mahdollisti vammojen selkeämmän tutkimisen. Tulokset olivat järkyttäviä.

Monet ruumiit saapuivat kädet ja jalat yhä sidottuina vetoketjusiteillä tai muovikahleilla, jotkut syvälle lihaan upotettuina, aiheuttaen avoimia haavoja ja turvotusta. Kahlehtiminen

oli yhtenevää IDF-joukkojen aiemmin kuvattujen pidätysmenetelmien kanssa. Jotkut olivat sidottu silmät. Toisilla oli kaulan ympärille sidottu tiukka naru tai köysi, viitaten kuristamiseen tai lavastettuihin kuolemiin. Ainakin yhdessä ruumiissa oli selviä renkaan jälkiä ja murskavammoja, jotka olivat yhteneviä sotilasbulldooserin yliajon kanssa – menetelmä, joka oli dokumentoitu aiemmissa sotilasoperaatioissa. Oli myös ruumiita, joissa oli läheltä ammuttuja luodinreikiä päähän tai rintaan, joissa näkyi tuttuja mustuneita ihon kohtia jauhepalovammoista – todisteita, jotka viittaavat teloitustyyliin. Useissa tapauksissa lääkärit raportoivat palovammoja ranteissa ja nilkoissa, mahdollisesti sähkölamauttimista tai kuumennetuista kahleista.

Nämä eivät olleet satunnaisia kuolemia. Vammojen yhtenäisyys, kahlehtimisen johdonmukaisuus ja monien haavojen kirurginen tarkkuus maalaavat syvästi häiritsevän kuvan. Ne viittaavat systemaattiseen kidutuksen, nöyryytyksen ja teloituksen malliin – tekoja, jotka, jos ne varmistetaan itsenäisesti, muodostaisivat vakavia Geneven sopimusten rikkomuksia.

Liian selkeä malli ohitettavaksi

Jopa ilman kansainvälisiä oikeuslääketieteellisiä tiimejä ruumiissa ja todistuksissa näkyvät mallit ovat vaikeita hylätä. Palestiinalaisvankien – sekä elävien että kuolleiden – palautusolosuhteet vaativat täydellistä selvitystä. Ne vaativat myös, että maailma lakkaa sulkemasta silmiään palestiinalaisiin sotilasvankeudessa kohdistuvilta väärinkäytöksiltä ja hitaalta väkivallalta. Kyse ei ole vain kuolleista. Kyse on hiljaisuudessa tuhotuista elämistä, muurein takana aiheutetuista haavoista ja totuuksista, jotka odottavat maailman tunnustusta, joka on haluton uskomaan niitä. Gazasta tulevat kuvat ovat graafisia, mutta ne eivät ole propagandaa. Ne ovat todisteita – ja ne ovat todistuksia.

Israelin häiritsevä historia elinryöstöistä

Vuoden 2025 aselepossa palautettujen silpoutuneiden palestiinalaisruumiiden palautus ei syntynyt tyhjiössä. Gazan lääkintätiimien ilmaisema kauhu kaikuu pitkää ja syvästi kiistanalaista historiaa – sellaista, joka on jättänyt sukupolvet palestiinalaisia vastaamattomien kysymysten, katkenneen luottamuksen ja haudattujen läheisten kanssa, joiden jäännökset eivät koskaan olleet täysin kokonaisia. Vaikka Israelin viranomaiset ovat toistuvasti hylänneet tällaiset syytökset antisemitistisinä veripahoinpitelyinä, historialliset tiedot ja todistusaineisto viittaavat siihen, että elinten ryöstö ilman suostumusta tapahtui – systemaattisesti ja virallisessa valvonnassa – erityisesti 1990-luvulla.

Ensimmäiset syytökset: Puuttuvat elimet ja ommellut ruumiit

Varhaisimmat vakavat syytökset elinryöstöstä Israelin instituutioiden toimesta eivät nousseet esiin sodan jälkimainingeissa, vaan **Ensimmäisen intifadan** aikana 1980-luvun lopulla ja 1990-luvun alussa. Palestiinalaisperheet alkoivat raportoida, että Israelin viranomaisten palauttamissa poikien, veljien ja isien ruumiissa oli merkkejä kirurgisista toimenpiteistä. Silminnäkijät kuvasivat **ommeltuja rintoja, puuttuvia silmiä ja sisäelimiä** – usein ilman selitystä. Nämä väitteet, jotka alun perin hylättiin huhuina, muuttuivat yhä

tarkemmiksi. Todistukset ilmestyivät palestiinalaisiin sanomalehtiin, suullisiin historiatallenteisiin ja myöhemmin ulkomaisten toimittajien, erityisesti ruotsalaisen kirjailijan **Donald Boströmin**, kokoamiin. Hänen vuoden 2001 kenttätutkimus dokumentoi mallin luvattomista poistoista ruumiinavausten aikana sotilaallisten tappojen jälkeen.

Israel kiisti väitteet tuolloin jyrkästi, leimaten ne antisemitistisiksi keksinnöiksi. Viranomaiset väittivät, että kaikki ruumiinavaukset tehtiin laillisesti ja että mitään elimiä ei otettu ilman lupaa. Kuitenkin nämä kiistämiset kumottiin myöhemmin Israelin oman patologisen laitoksen todisteilla.

Vuoden 2009 käännekohta: Haastattelu, tunnustus, skandaali

Vuonna 2009 kansainvälinen huomio syttyi uudelleen kiistanalaisen artikkelin myötä Ruotsin *Aftonbladet*-lehdessä, otsikolla **“Poikamme ryöstettiin heidän elimiensä vuoksi”**. Artikkeli viittasi palestiinalaisperheiden todistuksiin ja vihjasi järjestelmälliseen elinten poistoon. Kohun keskellä nousi esiin vanhempi, mutta vähän tunnettu haastattelu – sellainen, jolla oli auktoriteettia ja totuuden kaiku.

Se oli vuonna 2000 tehty haastattelu, jonka amerikkalainen antropologi **Dr. Nancy Scheper-Hughes** teki **Dr. Yehuda Hissin**, Israelin kansallisen oikeuslääketieteen keskuksen, **Abu Kabir -instituutin**, entisen pääpatologin kanssa. Tässä nauhoitetussa keskustelussa Hiss kuvaili avoimesti rutiininomaista, luvatonta **ihon, sarveiskalvojen, sydänläppien ja luiden** poistoa kuolleiden henkilöiden – mukaan lukien palestiinalaisten, israelilaisten sotilaiden, ulkomaisten työntekijöiden ja siviilien – ruumiista **ilman perheiden suostumusta**. Hiss myönsi, että poistot usein salattiin: **silmäluomet liimattiin kiinni tyhjien silmäkuoppien päälle**, rintakehät ommeltiin kiinni elinten poiston jälkeen, eikä sureville perheille annettu virallisia dokumentteja. Hänen äänensävynsä oli kliininen, ei tunnustava – heijastus siitä, kuinka normalisoitunut käytäntö oli tullut. Hän korosti, että palestiinalaiset **eivät olleet ainoita uhreja**, mutta hänen myönnytyksensä mursivat vuosikymmenten kiistämiset.

Israelin hallitus vahvisti kansainvälisen painostuksen alaisena, että tällaisia poistoja **oli tapahtunut**, mutta väitti niiden loppuneen 2000-luvun alussa. **Rikossyytteitä** ei nostettu. Sen sijaan Hiss erotettiin hiljaa vuonna 2004 palestiinalais- ja israelilaisperheiden valitusten vuoksi luvattomista ruumiinavauksista. Häntä nuhdeltiin myöhemmin **sovitteluratkaisun** kautta, välttäen täyden oikeudellisen vastuun. Oikeusasiakirjoissa ja julkisissa kuulemisissa viranomaiset myönsivät “eettisiä lipsahduksia”, mutta väittivät, että kyseessä ei ollut voittoa tavoitteleva motiivi tai pelkästään palestiinalaisiin kohdistuva toiminta.

Väärinkäytöksen malli, ei poikkeus

Hiss-skandaalista esiin nouseva kuva ei ole yksittäistä väärinkäytöstä, vaan **institutionaalisesta kulttuurista**, joka piti kuolleiden – erityisesti poliittisesti näkymättömien – ruumiita kliiniseen käyttöön saatavilla olevina. Israelilainen antropologi **Dr. Meira Weiss**, entinen Abu Kabirin työntekijä, kuvaili näitä käytäntöjä vuoden 2002 kirjassaan *Over Their Dead Bodies*. Hän kertoi, kuinka palestiinalaisten elimiä käytettiin

lääketieteelliseen tutkimukseen ja siirtoihin ilman suostumusta – hiljaista, byrokraattista väkivaltaa, joka toteutettiin tieteen ja selviytymisen nimissä.

Tämän historian tekee erityisen kylmäävän paitsi sen vahvistus, myös sen **merkitys**. Vuosina 2023 ja jälleen 2025 Gazan palestiinalaisviranomaiset väittivät, että Israelin viranomaisten palauttamissa ruumiissa oli samanlaisia merkkejä: **puuttuvia sisäelimiä**, **puuvillalla täytettyjä avoimia onteloita**, **poistettuja silmiä** ja **taisteluvammoihin sopimattomia epämuodostumia**. Israel on hylännyt nämä väitteet kierrätettynä propagandana – mutta sen valossa, mitä nyt tiedämme, niitä ei voi niin helposti sivuuttaa.

Seuraukset kansainvälisen oikeuden mukaan

Gazasta esiin nousevat syytökset – palestiinalaisvankien kidutuksesta, teloituksesta, silpomisesta tai puuttuvilla elimillä palauttamisesta – eivät ole olemassa oikeudellisessa tyhjiössä. Ne iskevät kansainvälisen humanitaarisen ja ihmisoikeuslainsäädännön ytimeen, nostaen kiireellisiä kysymyksiä sotarikoksista, rikoksista ihmisyyttä vastaan ja pitkään Geneven sopimuksissa vahvistettujen suojelumekanismien romahtamisesta.

Tämän oikeudellisen kriisin keskiössä on käytäntö, jota Israel on normalisoinut vuosikymmenten ajan: **hallinnollinen pidätys** – palestiinalaisten vangitseminen ilman syytettä, ilman oikeudenkäyntiä ja usein ilman pääsyä oikeudelliseen neuvontaan tai perheeseen. Suurin osa tässä järjestelmässä pidätetyistä on **siviilejä**, ei taistelijoita. Monet pidätetään kuukausiksi tai vuosiksi “salaisiin todisteisiin” perustuen, olosuhteissa, jotka riistävät heiltä perustavimmat menettelylliset oikeudet. Kansainvälisen oikeuden mukaan tämä käytäntö yksinään muodostaa **mielivaltaisen pidätyksen** – rikkomuksen sekä **Kansainvälisen kansalais- ja poliittisten oikeuksien sopimuksen (ICCPR) 9 artiklaa** että **Neljättä Geneven sopimusta** vastaan, joka säätelee siviilien kohtelua sodan ja miehityksen aikana.

Kidutus ja julma, epäinhimillinen tai halventava kohtelu

Jos lääkärien, siviilipuolustustyöntekijöiden ja ihmisoikeusjärjestöjen dokumentoimat kertomukset pitävät paikkansa – jos vangit palautettiin laihtuneina, silmät sidottuina, vetoketjusiteillä sidottuina, lihashaavoilla kahleista, lyöntien jäljillä ja psyykkisillä traumoilla – heidän kokema kohtelu voi oikeudellisesti muodostaa **kidutuksen** tai **julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen** (CIDTP).

YK:n kidutuksen vastaisen sopimuksen (UNCAT) 1 artiklan mukaan kidutus määritellään seuraavasti:

> “Jokainen teko, jolla henkilölle aiheutetaan tahallisesti voimakasta kipua tai kärsimystä, joko fyysistä tai henkistä… sellaisiin tarkoituksiin kuin tiedon hankkiminen, rangaistus, pelottelu tai pakottaminen… kun tällainen kipu tai kärsimys aiheutetaan virkamiehen suostumuksella tai hiljaisella hyväksynnällä.”

Sopimus kieltää kidutuksen **kaikissa olosuhteissa**, mukaan lukien sota, kansallinen turvallisuus tai hätätilanne. Se velvoittaa valtiot myös **tutkimaan** kaikki uskottavat kidutussyytökset ja syyttämään vastuullisia.

Tapauksissa, joissa vangit kärsivät amputaatioista pitkäaikaisen kahlehtimisen vuoksi, heiltä evättiin lääketieteellinen hoito tai heitä altistettiin aistideprivaatiolle ja eristyssellille, nämä käytännöt voivat myös täyttää CIDTP:n kynnyksen **kansainvälisen oikeuskäytännön** mukaan, mukaan lukien **Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen** ja **YK:n ihmisoikeuskomitean** päätökset.

Se, että jotkut vangit **eivät koskaan saaneet syytettä, oikeudenkäyntiä tai tuomiota** – ja pidätettiin pelkästään hallinnollisten määräysten perusteella – vain lisää heidän kohtelunsa oikeudellista ja moraalista vakavuutta.

Laittomat teloitukset ja oikeus elämään

Palautettujen ruumiiden kunto – erityisesti niiden, joissa on **läheltä ammuttuja luodinreikiä**, **silmäsiteitä** ja **kahleita yhä paikoillaan** – herättää epäilyksen **laittomista teloituksista**.

Kansainvälinen humanitaarinen oikeus (IHL), erityisesti **Geneven sopimusten yhteinen 3 artikla**, kieltää:

> “Väkivallan elämää ja henkilöä vastaan, erityisesti kaikenlaisen murhan… [ja] henkilökohtaiseen arvokkuuteen kohdistuvat loukkaukset, erityisesti nöyryyttävä ja halventava kohtelu.”

Kansainvälinen ihmisoikeuslaki, mukaan lukien **ICCPR:n 6 artikla**, takaa **oikeuden elämään** ja kieltää nimenomaisesti **mielivaltaisen elämänriiston**, mukaan lukien valtioviranomaisten toimesta.

Jos vangit tapettiin sidottuina, silmät sidottuina tai toimintakyvyttöminä – tai teloitettiin ilman oikeudenkäyntiä – tämä muodostaisi **vakavan rikkomuksen** Geneven sopimuksia vastaan ja **rikoksen Kansainvälisen rikostuomioistuimen (ICC) Rooman statuutin** mukaan.

Läheltä ammutut luodinreiät, vammat, jotka ovat yhteneviä raskaiden ajoneuvojen yliajon kanssa, ja viitteet teloitustyylisistä tappamisista – kuten Gazan oikeuslääketieteellinen henkilöstö väittää – vaativat välitöntä riippumatonta tutkimusta **kansainvälisen rikosoikeuden** sääntöjen mukaisesti.

Elinten poisto ilman suostumusta: Vakava rikkomus

Kiistanalaisin – ja vaikeasti todennettavissa oleva – syytös koskee **elinten poistoa** kuolleista palestiinalaisista ennen niiden palauttamista. Tämä edustaisi räikeää kansainvälisen oikeuden rikkomusta.

Geneven sopimusten lisäprotokollan I 11 artikla toteaa:

> “Kuolleiden ruumiiden silpominen ja kudosten tai elinten poisto muuhun tarkoitukseen kuin tunnistamiseen, ruumiinavaukseen tai hautaamiseen ilman vainajan tai sukulaisten suostumusta on kielletty.”

Rooman statuut, artikla 8(2)(b)(xxi), luokittelee:

> “Henkilökohtaiseen arvokkuuteen kohdistuvat loukkaukset, erityisesti nöyryyttävä ja halventava kohtelu” ja “Silpominen tai lääketieteelliset tai tieteelliset kokeet, joita ei oikeuta asianomaisen henkilön lääketieteellinen hoito”

sotarikoksiksi.

Elinten poisto ilman suostumusta – erityisesti jos se tehdään järjestelmällisesti tai valikoivasti – voitaisiin myös syyttää **artiklan 7 (rikokset ihmisyyttä vastaan)** perusteella, jos se on tehty osana **laajamittaista tai järjestelmällistä hyökkäystä siviiliväestöä vastaan**.

Jopa ilman elävää elinkauppaa, sarveiskalvojen, maksan tai muiden kudosten poisto vangeista ilman suostumusta – erityisesti kun se tehdään salaa tai peittely-yrityksillä – muodostaisi **vakavan rikkomuksen kansainvälisiä eettisiä ja oikeudellisia standardeja** vastaan.

Tutkimuspääsyn kieltäminen: Oikeuden estäminen

Tilannetta tekee vielä oikeudellisesti hälyttävämmäksi **täydellinen pääsyn kieltäminen** riippumattomille tutkijoille. YK:n erityisraportoijat, **Kansainvälinen Punainen Risti** ja kansainväliset oikeuslääketieteelliset elimet on kaikki **kielletty pääsemästä Gazaan** väkivallan eskaloitumisen jälkeen. Pyyntöjä tarkastaa pidätyslaitoksia, kuten **Sde Teimania**, jossa vankeja pidetään raportoidusti silmät sidottuina, kahleissa ja amputaatioille alttiina, on **kieltäydytty tai jätetty huomiotta**.

Tämä estäminen luo kaksoisrikkomuksen:

1. **Velvollisuuden estäminen tutkia väitettyjä sotarikoksia** Geneven sopimusten ja Rooman statuutin mukaisesti.
2. **Todisteiden säilyttämisen estäminen**, mikä voi itsessään muodostaa erillisen rikoksen **Rooman statuutin artiklan 70** mukaisesti: rikokset oikeuden hallintoa vastaan.

Kansallisessa laissa tämä vastaisi tilannetta, jossa epäilty tuhoaa todisteita ja väittää sitten, että rikosta ei voida todistaa.

Vastuuvelvollisuuden kriisi

Palestiinalaisvankien kohtelu ei ole vain humanitaarinen tragedia – se on oikeudellinen hätätila. Siviileihin kohdistuva hallinnollisen pidätyksen rutiininomainen käyttö yhdistettynä järjestelmälliseen väärinkäytökseen, teloitukseen ja mahdolliseen

silpomiseen edustaa **sotarikosten ja ihmisoikeusloukkausten kaskadia**. Silti, pääsyn ollessa estetty ja poliittisen suojan varmistettuna, vastuu jää saavuttamattomaksi. Mutta kansainvälinen oikeus ei nuku. Gazan lääkäreiden keräämä dokumentaatio – valokuvat, todistukset ja vammamallit – voi jonain päivänä muodostaa oikeusjutun selkärangan. Ne ovat odottavia todisteita. Ja laki, vaikka hidas, pitää pitkän muistin.

Kansainvälisten medioiden ja politiikan kaksoisstandardi

Israelilaisen armeijan palauttamien silpoutuneiden palestiinalaisruumiiden, joissa monissa on merkkejä kidutuksesta, teloituksesta ja mahdollisesta elinten poistosta, ei ole synnyttänyt samanlaista maailmanlaajuista otsikkoa, poliittista raivoa tai tutkinnallista kiirettä kuin aiemmat, paljon vähemmän perustellut väitteet. Kontrasti ei ole vain jyrkkä – se on tuomitseva.

Israelilaiset huhut raportoituina faktoina

Lokakuun 7. päivän 2023 jälkimainingeissa yksittäinen vahvistamaton raportti, joka väitti, että **“Hamas oli mestannut 40 israelilaista vauvaa”**, levisi viraalisti ympäri maailman. Tuntien sisällä tämä väite – joka ei perustunut oikeuslääketieteelliseen tutkimukseen tai vahvistettuihin kuviin, vaan taistelukenttähuhuun – ilmestyi **suurten sanomalehtien etusivuille**, maailman johtajien suuhun ja maailmanlaajuisten televisioverkkojen ruuduille. Jopa **entinen Yhdysvaltain presidentti Joe Biden** toisti väitteen julkisesti, väittäen nähneensä **“kuvia”** mestatuista vauvoista. Valkoinen talo veti lausunnon myöhemmin takaisin, myöntäen, että presidentti ei ollut henkilökohtaisesti tarkastanut tällaisia todisteita. Useat tiedotusvälineet julkaisivat hiljaa korjauksia tai peruutuksia. Mutta siihen mennessä vahinko oli tehty. Kuva palestiinalaisista **villieläiminä, epäinhimillisinä ja suojelun arvoisina** oli kaiverrettu yleiseen mielikuvitukseen – kuva, joka jatkoi **kahden vuoden jatkuvan pommituksen, saarron, nälänhädän ja joukkokuoleman** oikeuttamista Gazassa. Tämä yksittäinen, väärä väite tuli globaalin osallisuuden retorisiksi kulmakiveksi.

Palestiinalaistodisteet hylätty

Sitä vastoin, kun **palestiinalaiset lääkärit, siviilipuolustustiimit ja terveysviranomaiset** raportoivat löytäneensä **sidottuja, silmät sidottuja ruumiita**, joissa on merkkejä kenttäteloituksista, kidutuksesta tai kirurgisista silpomisista, kansainvälinen vastaus ei ole raivoa vaan menettelyllistä väistelyä.

- **Missä on riippumaton vahvistus?**
- **Oliko todisteiden säilytysketjua dokumentoitu?**
- **Tehtiinkö ruumiinavaukset kansainvälisiä standardeja täyttävissä tiloissa?**
- **Voivatko kansainväliset tarkkailijat vahvistaa tämän?**

Nämä ovat vaatimuksia – vaatimuksia, jotka olisivat oikeudenmukaisia normaaleissa olosuhteissa, mutta Gazan tapauksessa ne eivät ole vain vaikeita täyttää. **Ne ovat**

mahdottomia. Gaza on **täydellisessä piirityksessä**. YK:n, ICRC:n tai ihmisoikeusjärjestöjen riippumattomia oikeuslääketieteellisiä asiantuntijoita ei päästetä sisään Israelin toimesta. Ruumiita ei voida lähettää kansainvälisiin ruumiinavauksiin. Sairaalat on pommitettu, laboratoriot tuhottu ja sähkö on usein poikki. Oikeuslääketieteelliset patologit ovat vapaaehtoisia, opiskelijoita tai siviililääkäreitä, jotka toimivat piiritysolosuhteissa. Ja silti heidän odotetaan täyttävän todistusstandardit, joita ei koskaan ole vaadittu länsimaisella sotavyöhykkeellä.

Tämä ei ole totuuden vaatimus. Se on vaatimus vaikenemiselle.

Kansainvälinen oikeus ei vaadi täydellisyyttä

Vastoin medioiden vihjailuja kansainvälinen oikeus ei hylkää epätäydellisissä olosuhteissa kerättyjä todisteita – erityisesti kun nämä epätäydellisyydet ovat **syytetyn asettamia**.

Kansainväliset tuomioistuimet ovat pitkään tunnustaneet, että kun **syytetty osapuoli kontrolloi rikospaikkaa**, tuhoaa todisteita tai estää pääsyn, **kynnys hyväksyttäville todisteille muuttuu**. Tuomioistuimet tukeutuvat **“parhaisiin saatavilla oleviin todisteisiin”** – koska muuten estäminen palkittaisiin.

“Jos todisteita ei ole saatavilla, koska tekijä tai valvovat viranomaiset ovat tuhonneet tai pidättäneet niitä, oikeusistuin on oikeutettu tukeutumaan parhaaseen saatavilla olevaan todisteeseen ja tekemään kohtuullisia johtopäätöksiä.”

Syyttäjä v. Tadić (ICTY, tuomio, 7. toukokuuta 1997), kappaleet 230–234.
Syyttäjä v. Blagojević ja Jokić (ICTY, tuomio, 17. tammikuuta 2005), kappaleet 24–28.
Syyttäjä v. Al Mahdi (ICC, tuomio, 27. syyskuuta 2016), kappaleet 36–40 — tukeutuminen paikalliseen dokumentaatioon, kun suora tarkastus on mahdotonta.

“Todisteketjun puutteet vaikuttavat todisteiden painoarvoon, ei niiden hyväksyttävyyteen.”

Syyttäjä v. Kunarac ym. (ICTY, tuomio, 22. helmikuuta 2001), kappale 574.
Syyttäjä v. Popović ym. (ICTY, tuomio, 10. kesäkuuta 2010), kappaleet 38–40.
ICC:n menettely- ja todistussäännöt, sääntö 63(2): “Oikeusistuimella on valtuudet arvioida vapaasti kaikki esitetyt todisteet tuomioistuimen harkinnan mukaisesti.”

“Jos valtio ei suorita tehokasta tutkintaa tai estää sellaisen, tuomioistuin voi tehdä epäedullisia johtopäätöksiä väitteiden perusteltavuudesta.”

Kypros v. Turkki (EIT, tuomio, 10. toukokuuta 2001), kappaleet 132–136.
Finogenov ym. v. Venäjä (EIT, tuomio, 20. joulukuuta 2011), kappaleet 273–275.
Janowiec ym. v. Venäjä (EIT, tuomio, 21. lokakuuta 2013), kappaleet 209–212.

“Vaikeissa tai pakottavissa olosuhteissa saadut todistukset ovat hyväksyttäviä, jos ne vaikuttavat luotettavilta eivätkä ole seurausta sopimattomasta vaikutuksesta.”

Syyttäjä v. Akayesu (ICTR, tuomio, 2. syyskuuta 1998), kappaleet 134–138 — traumatisoituneiden tai siirtymään joutuneiden todistajien lausunnot katsottiin luotettaviksi.
Syyttäjä v. Čelebići (ICTY, tuomio, 16. marraskuuta 1998), kappale 476 — “poikkeuksellisissa ja stressaavissa olosuhteissa” kerätyt todisteet ovat hyväksyttäviä, jos ne ovat sisäisesti johdonmukaisia.
ICC:n sääntö 63(4): “Oikeusistuin ei saa soveltaa todistussääntöä, joka olisi haitallinen todisteiden luotettavuudelle.”

“Aikana kerätyt video-, valokuva- ja todistusmateriaalit paikallisten toimijoiden toimesta… katsottiin luotettaviksi ja hyväksyttäviksi suoran tarkastuksen sijaan.”

Syyttäjä v. Al Mahdi (ICC, tuomio, 27. syyskuuta 2016), kappaleet 36–40.

Syyttäjä v. Ntaganda (ICC, tuomio, 8. heinäkuuta 2019), kappale 67 — video- ja valokuvamateriaali hyväksyttiin, kun tutkijoilla ei ollut pääsyä.

Syyttäjä v. Karadžić (ICTY, tuomio, 24. maaliskuuta 2016), kappale 65 — tukeutuminen konfliktialueiden ajankohtaiseen paikalliseen dokumentaatioon.

“Tahallinen todisteiden tuhoaminen tai manipulointi tai todistajien läsnäolon tai todistusten häiritseminen muodostaa rikoksen oikeuden hallintoa vastaan.”

Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman statuut, artikla 70(1): “Rikokset oikeuden hallintoa vastaan.”

Syyttäjä v. Bemba ym. (ICC, tuomio, 19. lokakuuta 2016), kappaleet 41–46 — tuomiot todistajien manipuloinnista ja todisteiden väärentämisestä.

2000-luvun pahin rikos

Se, mitä Gazassa on tapahtunut viimeisen kahden vuoden aikana, ei unohdu. Sitä ei voi unohtaa. Mittakaava, raakuus, siviilien, infrastruktuurin, sairaaloiden, koulujen ja itse elämän perustan systemaattinen kohdistaminen – nämä eivät ole sodan tragedioita. Ne ovat tahallisia pyyhkimistekoja. Tämä ei ole konflikti tasa-arvoisten välillä. Se on piiritys loukkuun jäänyttä siviiliväestöä vastaan, toteutettu rankaisematta ja suojattuna seurauksilta voimakkaiden liittolaisten toimesta. Ja miljoonien silmissä ympäri maailmaa se muistetaan **2000-luvun pahimpana rikoksena** – määrittävänä tahrana kollektiivisessa moraalisessa muistissamme.

Kymmeniä tuhansia kuolleita. Koko naapurustoja pyyhitty kartalta. Lapsia haudattu raunioiden alle. Ruumiita palautettu silmät sidottuina, silpoutuneina tai elimistä riistettyinä. Sairaalat pommitettu. Toimittajia kohdistettu. Nälänhätä käytetty aseena. Ja kaikki tämä – *kaikki tämä* – lähetetty suorana, minuutti minuutilta, yhdessä modernin historian parhaiten dokumentoiduista julmuuksista. Kukaan ei voi sanoa, etteivät tienneet. Yksikään maailman johtaja, diplomaatti, virkamies tai tiedotusväline ei voi väittää tietämättömyyttä. Gazan kärsimys on **striimattu, arkistoitu, valokuvattu ja kirjoitettu globaaliin muistiin** reaaliajassa.

Kuitenkin kahden vuoden ajan maailmanvallat valitsivat osallisuuden. Hallitukset, jotka väittivät puolustavansa ihmisoikeuksia, sen sijaan **aseistivat, rahoittivat ja puolustivat** Israelia sen suorittaessa hellittämätöntä pommitusta ja kollektiivista rangaistusta. Nämä valtiot eivät vain katsoneet pois – ne aktiivisesti mahdollistivat sen, mitä kansainväliset juristit, ihmisoikeustutkijat ja selviytyjät kutsuvat yhä useammin **kansanmurhaksi**.

Oikeus tulee – oikeussaleissa tai historiassa

Ne, jotka toimittivat Israelille **aseita**, **diplomaattista suojaa** ja **oikeudellista peittelyä** – maailman johtajista asehankkijoihin – joutuvat jonain päivänä vastaamaan. Jotkut saattavat joutua oikeuteen kansallisissa tuomioistuimissa. Toiset voivat seistä

Kansainvälisessä rikostuomioistuimessa Haagissa. Ja vaikka he välttäisivät oikeudellisen tuomion, **historia tuomitsee heidät**.

Kansainvälisen oikeuden mukaan sotarikosten, rikosten ihmisyyttä vastaan tai kansanmurhan avunanto ja yllyttäminen ei ole poliittinen kiista. Se on rikos. Ja nyt tarjottavat oikeutukset – kansallinen turvallisuus, strateginen liitto, poliittinen laskelma – eivät kestä aikaa tai totuutta. **Ei ole doktriinia, liittoa tai oikeudellista porsaanreikää**, joka vapauttaa osallisuudesta julmuuksiin.

Rooman statuut, **Geneven sopimukset** ja vuosikymmenten ennakkotapaukset **Nürnbergistä Ruandaan** tekevät selväksi: *ne, jotka tukevat tai mahdollistavat kansainvälisiä rikoksia, kantavat niistä vastuun.*

Viitteet

- Al Jazeera. 2025. “Gazan terveysministeriö raportoi aselepojen vaihdoista ja ruumiiden palautuksista.” 15. lokakuuta 2025.
- BBC. 2025. “Raportteja väärinkäytöksistä Sde Teimanin pidätyslaitoksessa.” 10. lokakuuta 2025.
- CNN. 2009. “Israel myöntää elinryöstöt 1990-luvulla.” 21. joulukuuta 2009.
- CNN. 2023. “Oikaisu: Ei todisteita 40 mestatun vauvan väitteelle.” 12. lokakuuta 2023.
- Declassified UK. 2025. “Mediavääristymä Israelin ja Palestiinan konfliktin uutisoinnissa.” 30. syyskuuta 2025.
- Euro-Med Human Rights Monitor. 2025. “Syytökset elinryöstöstä Gazassa.” 17. lokakuuta 2025.
- Guardian. 2009. “Israelilainen elinryöstöskandaali: Yehuda Hissin haastattelu.” 20. joulukuuta 2009.
- Guardian. 2025. “Gazan aselepo: Palestiinalaisruumiita palautettu väärinkäytösmerkeillä.” 16. lokakuuta 2025.
- Le Monde. 2025. “Kaksoisstandardit Israelin ja Palestiinan raportoinnissa.” 5. lokakuuta 2025.
- Middle East Eye. 2025. “Gazan lääkärit dokumentoivat kidutusjälkiä palautetuissa ruumiissa.” 17. lokakuuta 2025.
- Times of Israel. 2025. “Sde Teiman: Syytteitä vankien väärinkäytöstä.” 8. lokakuuta 2025.
- Yhdistyneet Kansakunnat. 2025. “YK vaatii tutkintaa Gazan ruumiiden palautuksista.” 16. lokakuuta 2025.
- Weiss, Meira. 2002. Over Their Dead Bodies. Tel Aviv: University Press.
- Wikipedia. 2009. “Aftonbladetin elinryöstökiista.” Viimeksi muokattu 15. joulukuuta 2009.
- Wikipedia. 2023. “40 mestatun vauvan väite.” Viimeksi muokattu 10. marraskuuta 2023.